

**Східноукраїнський інститут
економіки та управління**

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ
ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ»**

23 січня 2021 року

МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

**«МОДЕРНИЗАЦИЯ ЭКОНОМИКИ:
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ
И ПРАКТИКА РЕАЛИЗАЦИИ»**

23 января 2021 года

Запоріжжя
2021

УДК 330.341(063)
М 74

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація економіки: теоретичні засади та практика реалізації».

У збірник увійшли матеріали секцій: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економетрика», «Інституціональна економіка», «Економіка галузевих ринків», «Економіка праці», «Економіка розвитку», «Міжнародна економіка», «Фінансова економіка», «Ринок цінних паперів» та інші.

Наукове видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Модернізація економіки: теоретичні засади та практика реалізації: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 23 січня 2021 року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2021. – 164 с.

Модернизация экономики: теоретические основы и практика реализации: сборник материалов Международной научно-практической конференции (г. Запорожье, 23 января 2021 года) / Восточноукраинский институт экономики и управления. – Запорожье: ОО «ВИЭУ», 2021. – 164 с.

УДК 330.341(063)

© Східноукраїнський інститут економіки та управління, 2021
© Колектив авторів, 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МІКРОЕКОНОМІКА

Боб Д. М.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВА..... 7

СЕКЦІЯ 2. МАКРОЕКОНОМІКА

Бондаренко Н. М., Гончар К. С.

СУЧАСНИЙ СТАН ВНУТРІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ..... 11

Іличок Б. І., Шимків В. В.

СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ..... 14

Подлесний М. С.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
СИСТЕМ СЕРТИФІКАЦІЇ В СВІТІ ТА В УКРАЇНІ..... 20

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМЕТРИКА

Андрієнко В. М., Савенко В. О.

ІНСТРУМЕНТИ ЕКОНОМЕТРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ДИНАМІКИ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ..... 24

СЕКЦІЯ 4. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Бабаєв Ф. А.

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ
РАЗВИТИЕМ ПЕРСОНАЛА..... 30

Бахур Н. В.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРОБІЗНЕСУ..... 35

Клевцєвич Н. А.

ДЕРЖАВНО ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО
ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНСТИТУЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ
РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД..... 39

СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ

Дерігін О. Д.

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ
ГАЛУЗІ УКРАЇНСЬКОГО АВІАБУДУВАННЯ..... 44

Обнявко Т. С. АКТУАЛІЗАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ВЕКТОРУ ПРИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВПК УКРАЇНИ	48
Рогачевський О. П. АНАЛІЗ КРИТЕРІЇВ ЦІЛЬОВОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	53
СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА ПРАЦІ	
Легейда Г. А. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ.....	56
Мамедбагірлі С. Н. СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ МОТИВАЦИИ СЛУЖАЩИХ И СПЕЦИАЛИСТОВ	58
Поліщук І. Г., Іванова А. А. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА МЕТАЛУРГІЙНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	63
СЕКЦІЯ 7. ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ	
Гуцул Д. Б. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЯК МЕТОД УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У СФЕРІ ОНЛАЙН-МАРКЕТИНГУ	67
Джаїн Прадіп Кумар МІСЦЕ КОМУНІКАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	69
Зиз Д. О. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНОГО СТАТУСУ ПІДПРИЄМСТВА	73
Титикало В. С. ІНОВІНГ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	78
СЕКЦІЯ 8. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА	
Мацак Т. Р. ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	83

Михайленко О. Г. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	86
Романашенко М. О., Онегіна В. М. ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	92
Ткаленко С. І. ЕФЕКТИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	97
Flephantova Anna CREATIVE INDUSTRIES: ESSENCE AND CURRENT STATE.....	99
СЕКЦІЯ 9. ФІНАНСОВА ЕКОНОМІКА	
Коваль А. С. ФІНАНСУВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ	103
Нос Ю. А. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	107
Ситник Н. С., Олійник А. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	112
СЕКЦІЯ 10. РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ	
Крутько М. А., Романашенко І. О. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ	116
СЕКЦІЯ 11. ЕКОНОМІКА ФІРМИ	
Гейко Л. В. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	121
Nagyieva Aisel IMAGE COMPONENT OF ECONOMIC BENEFIT SYSTEM ENVIRONMENTAL MANAGEMENT	126

Степаненко О. І. МАЛИЙ БІЗНЕС В СКЛАДІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЙОГО МІСЦЕ І РОЛЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ.....	129
---	-----

СЕКЦІЯ 12. ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ

Аблязова Н. Р. ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ КАДРОВОЮ БЕЗПЕКОЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ	135
--	-----

Багорка М. О. ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНІ ІННОВАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	138
--	-----

Величко Д. В. ПЕРСПЕКТИВИ СТАНДАРТУ ISO 37001:2016 В УКРАЇНІ	142
--	-----

Дем'янчук М. А., Дроздина А. А. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ.....	145
---	-----

Литвишко Л. О., Компанець К. А., Артемчук В. О. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПІДХОДІВ ТА МЕТОДІВ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	150
--	-----

Олійничук О. І. ПАТЕНТУВАННЯ ТА БІЗНЕС-СТРАТЕГІЇ	154
--	-----

Фаталов В. В. ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ.....	158
--	-----

2. Конституція України, документ 254к/96-ВР, редакція від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення: 14.01.2021)
3. Сігаш Т.Д. Фінансування системи охорони здоров'я в Україні: тенденції та реформування. *Механізм регулювання економіки*. 2012. № 1. С. 166.
4. Публічний звіт голови казначейства Слюз Т. про підсумки діяльності Державної казначейської служби України за 2019 рік. URL: <https://www.treasury.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/%20%D0%93%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%92%D0%98%202020pdf.pdf> (Дата звернення: 14.01.2021)
5. ВООЗ. Бюджетний простір для системи охорони здоров'я в Україні. URL: https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0003/463872/UKR-Budgetary-space-for-health-ukr.pdf (Дата звернення: 14.01.2021)

Нос Ю. А.

студентка

Науковий керівник: Флегантова А. Л.

кандидат економічних наук,

*доцент кафедри міжнародної економіки
та міжнародних економічних відносин*

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

м. Полтава, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Процеси, що відбуваються в сфері міжнародних валютно-кредитних і фінансових відносин змушують Україну критично оцінювати свою позицію щодо майбутнього національної фінансової системи. Розвиток і зміцнення вітчизняного фінансового ринку, підвищення його стійкості є одним з актуальних завдань для економічного розвитку країни. Як вказує З.В. Крук «Валютний ринок виступає невід'ємною складовою функціонування загального фінансового ринку країни, а ефективність його функціонування – це запорука успішної та конкурентної економіки держави та її фінансових процесів в цілому» [1, с. 5].

Глобалізація світової економіки визначає першорядну тенденцію і перспективу розвитку міжнародних валютних відносин.

В ході кризи сучасної світової валютної системи, яка проявилася, насамперед, в зростаючій волатильності валютних курсів, ослабленні позицій долара США і уразливості євро особливого значення набуває подальший розвиток валютної системи України. В одному з науково-дослідних праць з оцінки конкурентоспроможності України Ф.О. Журавка відзначав, що «валютна політика і фінансова сфера відіграють важливу роль у формуванні рівня конкурентоспроможності країни в світовому господарстві» [2, с. 41]. За світовими мірками українська валютна система є досить «молодою». Можна виділити кілька ключових етапів розвитку валютного ринку України:

- перший етап (1991–1994 роки) початок формування валютного ринку і проведення перших біржових валютних торгів;

- другий етап (1994 до вересня 1996 року) – становлення окремих сегментів валютного ринку, повернення до ринкових методів організації валютних відносин, прискорення лібералізації валютного ринку, відновлення роботи УМВБ і перші валютні кризи;

- третій етап (з вересня 1996 року по теперішній час) остаточний перехід на режим плаваючого валютного курсу гривні; певна децентралізація валютного ринку, припинення операцій на УМВБ та інших валютних біржах; подальша лібералізація доступу до валютного ринку юридичних і фізичних осіб-резидентів до рівня, адекватного вільної конвертованості національної валюти за поточними операціями; приєднання України (у травні 1997 р) до VIII статті Статуту МВФ, що означало офіційне визначення вільної конвертованості гривні по поточних операціях [3, с. 28].

Розвиток валютного ринку та валютних операцій в Україні почався в 1991 році з ліберальних реформ, спрямованих на перехід до ринкової економіки: відбулося скасування державної монополії зовнішньої торгівлі і валютної сфери, а також була децентралізована зовнішньоекономічна діяльність країни, підприємствам і організаціям, а також громадянам країни було надано право продавати і купувати через уповноважені комерційні банки іноземну валюту в обмін на радянські рублі, стали регулярно

проводитися торги на валютній біржі Держбанку СРСР за ринковим курсом. Валютна реформа забезпечила перехід від адміністративного розподілу валютних ресурсів державними органами до формування валютного ринку. Після розпаду СРСР на рубежі 1991–1992 років і становлення незалежної України процес формування валютного ринку прискорився і став складовою частиною структурних економічних реформ країни. Зі вступом України в 1992 році в Міжнародний валютний фонд її валютна система формується відповідно до Статуту МВФ. Підприємствам і організаціям в 1996 році вперше було надано пріоритетне право залишати в своєму розпорядженні значну частину експортної виручки на валютних рахунках і використовувати ці кошти на свій розсуд.

Закон «Про валюту і валютні операції» від 07 липня 2017 року, який набрав чинності 07.02.2019 р., впроваджує принципово новий підхід, заснований, зокрема, на свободі здійснення валютних операцій, достатності та ефективності, а також самостійності і ринковості валютного регулювання.

Згідно дійочого на території України валютного законодавства, виділені ключові елементи валютної системи України.

1. Основою валютної системи є національна грошова одиниця – українська гривня, що знаходиться в обігу як законний засіб готівкового платежу на території України. (Офіційне співвідношення між гивнею і золотом не встановлюється).

2. Міжнародні резерви (ліквідні активи), які об'єднують валютні резерви, золото, резервну позицію країни в МВФ, СДР на рахунках МВФ. Головною метою Національного банку є забезпечення оптимального поєднання збереження, ліквідності і підтримки прибутковості резервних активів.

У зв'язку з нестабільністю курсів долара і євро стає актуальною проблема забезпечення стійкості золотого резервного фонду країни. Виходом зі сформованої ситуації є необхідним збільшити частку золота. Це пояснюється двома основними причинами: з одного боку, нестабільним становищем долара США на світовому фінансовому ринку, а з іншого, – зростанням світових цін на золото.

До внутрішніх факторів зміни резервних активів відносяться:

- трансформація кон'юнктури валютного ринку;
- зміна динаміки валютного курсу та стану платіжного балансу;
- зміна структури погашення зовнішнього боргу та ін. [4, с. 96].

Очевидно, що в даний час основний вплив на курсоутворення надають переважно фундаментальні економічні чинники. Ситуація на внутрішньому валютному ринку характеризується помірною нестабільністю курсу національної валюти і деякою невизначеністю його подальшої динаміки на тлі високої волатильності світових цін на енергоносії. Слід підкреслити, що саме зростання курсу гривні, як номінальної, так і реальної, залишається найбільш значущим чинником підвищення довіри до національної валюти нашої країни. Швидке зміцнення гривні має ряд позитивних сторін для економіки: підвищується купівельна спроможність населення, збільшується обсяг імпорту товарів виробничого призначення, відкриваються нові інвестиційні можливості, зростає доступність зовнішніх запозичень для приватного сектора, знижуються темпи інфляції. Зміцнення національної валюти і введення повної конвертованості гривні є завершальним кроком на шляху трансформації української валютної системи і її відповідності принципам функціонування і основним потребам ринкової економіки. В даний час до числа вільно використовуваних валют МВФ відносять тільки долар США, євро, ієну і англійський фунт стерлінгів.

В області політики визначення валютного курсу необхідно враховувати світові котирування долара США і євро, на основі яких на сьогоднішній день здійснюється визначення курсу гривні. З огляду на зростання цін на золото, слід підвищити ефективність управління золотовалютними резервами країни. Доцільним є скасувати обов'язковий продаж валютної виручки від експорту продукції. Переконливим також є підвищення ефективності використання валютних надходжень в економіку країни, зокрема, вкладення коштів резервного фонду в розвиток вітчизняної промисловості згідно транзакційних мотивів [5, с. 219].

Таким чином, можливо зробити висновок, що для досягнення реальної конвертованості гривні необхідно створити всі умови для формування економічної бази у вигляді вільної конкурентоспроможної ринкової економіки, а також забезпечити збалансованість і стабільність внутрішніх і зовнішніх факторів виробництва і обміну;

внутрішній валютний ринок повинен стати складовою частиною світового, який є гарантом дійсно вільної конвертованості національної валюти. У проведенні політики, спрямованої на забезпечення реальної конвертованості гривні, слід керуватися не стільки бажанням досягти певного статусу української валюти, скільки сформувавши умови для підвищення довіри до економіки країни.

Список використаних джерел:

1. Крук З.В. Сучасний стан та проблеми валютного ринку України / З.В. Крук. – ЛНУ ім. Івана Франка. – 2018. – 44 с.
2. Журавка Ф.О. Валютна політика в умовах трансформаційних змін економіки України: моногр. / Ф.О. Журавка. – Суми : Ділові перспективи. – 2008. – 334 с.
3. Луцишин З.О. Трансформація світової фінансової системи в умовах глобалізації / З.О. Луцишин. – Київ : Друк. – 2016. – 320 с.
4. Трансформація економіки України у глобальному економічному середовищі / [Комарницький І.Ф., Нікіфоров П.О., Белінський П.І., Буднікевич І.М., Галушка З.І.] ; за ред. І.Ф. Комарницького. – Чернівці : Рута, 2006. – 272 с.
5. Адамик Б.П. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / Б.П. Адамик. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Київ : Кондор, 2011. – 416 с.
6. Бодрова Н.Е. Валютний ринок: стан, проблеми, перспективи / Н.Е. Бодрова // Економіка. – 2017. – № 1. – С. 102–114.